

Demografische ontwikkelingen gemeente Groningen

2008 tot 2038

Narly Rambharos

December 2018

www.oisgroningen.nl

onderzoek
informatie
statistiek
groningen

BASIS VOOR BELEID

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Demografische ontwikkelingen 2008 tot 2018	4
Geboorte en sterfte	4
Bevolking naar leeftijd en geslacht	5
Migratiebewegingen	6
Huishoudens	7
3. Bevolkingsprognose 2018 tot 2038	9
Bevolkingsprognose 2018-2038 op stadsniveau	9
Bevolkingsprognose 2018-2038 op gebiedsniveau	12
Gemeentelijke prognoses in vergelijking	14
4. Huishoudenprognose 2018 tot 2038	15
Colofon	17

1. Inleiding

In dit rapport presenteert de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Groningen (OIS Groningen), een schets van de historische- en toekomstige ontwikkelingen van de Groningse bevolking op stads- en gebiedsniveau voor de periode 2008-2038. Ook schetst het rapport de historische- en toekomstige ontwikkeling van het aantal huishoudens naar type.

Historische ontwikkelingen 2008-2018

De analyses van de historische ontwikkelingen (2008-2018) zijn verricht op geanonimiseerde data over de bevolking van de gemeente Groningen. Deze gegevens zijn afkomstig uit de Basisregistratie Personen (BRP). Hierin worden de persoonsgegevens bijgehouden van iedereen die in de gemeente woont.

Allereerst vatten we de belangrijkste trends in de bevolkingsontwikkeling van de afgelopen tien jaar samen. Vervolgens komen nog verdere statistische gegevens over het thema bevolking aan de orde: gegevens over de samenstelling van de bevolking, uitgesplitst naar kenmerken als leeftijd, geslacht, en woongebied (buurt, wijk). Daarna komen enkele factoren centraal te staan die invloed kunnen hebben op de bevolkingssamenstelling: geboorte, sterfte en binnen- en buitenlandse migratiebewegingen (immigratie en emigratie).

Bevolkingsprognose 2018-2038

Prognoses beschrijven de meest waarschijnlijke toekomstige ontwikkelingen op basis van trends uit het verleden. OIS Groningen heeft een bevolkingsprognose 2018-2038 opgesteld waarbij als uitgangspunten dienen:

- historische en meest recente ontwikkelingen in de Groningse bevolking
- trends in de ontwikkelingen van de Groningse bevolking
- demografische ontwikkelingen in de gemeente

Aan de hand van analyses in genoemde ontwikkelingen, zijn factoren geïsoleerd die bepalend kunnen zijn voor prognoses van de omvang en samenstelling van de bevolking. Deze zijn geboorte, sterfte, binnenlandse en buitenlandse migratie en de ontwikkeling in het aantal woningen.

In de bevolkingsprognose worden de effecten van deze factoren doorberekend. De uitkomsten worden bepaald door de ingevoerde gegevens en (gekwantificeerde) veronderstellingen.

Huishoudensprognose 2018-2038

De huishoudensprognose wordt berekend vanuit de stadsprognose volgens een zogenaamd verdeelmodel. Allereerst worden headshiprates afgeleid uit de historische bevolkingsgegevens. Dit houdt in dat voor de bevolking per leeftijdsgroep is bepaald, wat de verdeling naar huishoudentype en –positie is. Deze verdeling wordt losgelaten op de bevolkingsprognose, waarbij eventuele historische trends worden meegenomen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen particuliere huishoudens en personen in institutionele huishoudens.

De bevolkings- en huishoudensprognose van de gemeente Groningen is uitgevoerd met behulp van het prognosemodel GBPro.

2. Demografische ontwikkelingen 2008 tot 2018

Deze paragraaf schetst de demografische ontwikkelingen in de gemeente Groningen over een periode van 2008 tot 2018.

In 2017 is een nieuwe wijk Meerstad e.o. toegevoegd aan de gemeente Groningen en bestaat uit de buurten 'Meeroevers', 'Harkstede GN', 'Lageland GN', 'Groenewei', 'Tersluis', 'De Zeilen', en 'De Wierden'. We onderscheiden in de gemeente Groningen 15 wijken die weer bestaan uit 112 buurten.

Groeitempo bevolking afgenomen

De Groningse bevolking is het afgelopen jaar (2017-2018) met 1.231 personen toegenomen tot 202.795 inwoners op 1 januari 2018; dat komt neer op een groei van 0,6 procent (figuur 1). Vorig jaar (2016-2017) groeide de bevolking met 0,3 procent (673). Hoewel het binnenlands migratiesaldo in 2017 negatief was (-500), zorgde het buitenlands migratiesaldo (+1.196), eveneens in 2017, voor een positief saldo van de totale migratie (+696). Het geboorteoverschot in 2017 (geboorte - sterfte) verklaart bijna 45 procent van de bevolkingstoename van de gemeente.

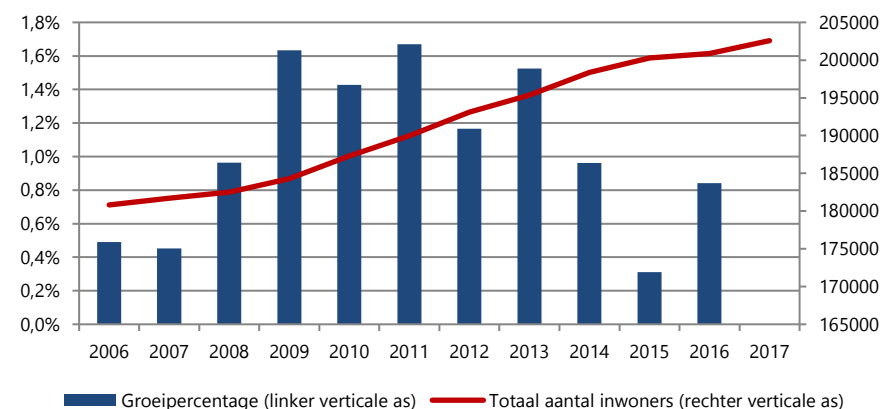
Geboorte en sterfte

Vruchtbaarheidscijfers

In de afgelopen tien jaar is het totale vruchtbaarheidscijfer (het gemiddelde aantal kinderen per vrouw in de vruchtbare leeftijd) gedaald van 1,37 in 2008 naar 1,27 in 2017. Het aantal geboorten per 100 vrouwen van 20 tot 25 jaar, daalde van 1,6 in 2008 naar 0,8 in 2017. Bij de 25- en 30-jarige vrouwen

daalde het aantal geboorten per 100 vrouwen van 6,8 in 2008 tot 5,2 in 2017. Het aantal geboorten bij 30- tot 35-jarigen steeg van 10,9 in 2008 tot 11,1 in 2017. Bij vrouwen tussen 35- en 40 jaar is er een lichte stijging genoteerd: van 5,8 naar 5,9 kinderen per 100 vrouwen.

Figuur 1 Bevolkingsomvang, groeipercentage bevolking, gemeente Groningen, 2008-2018

Moederschap op oudere leeftijd

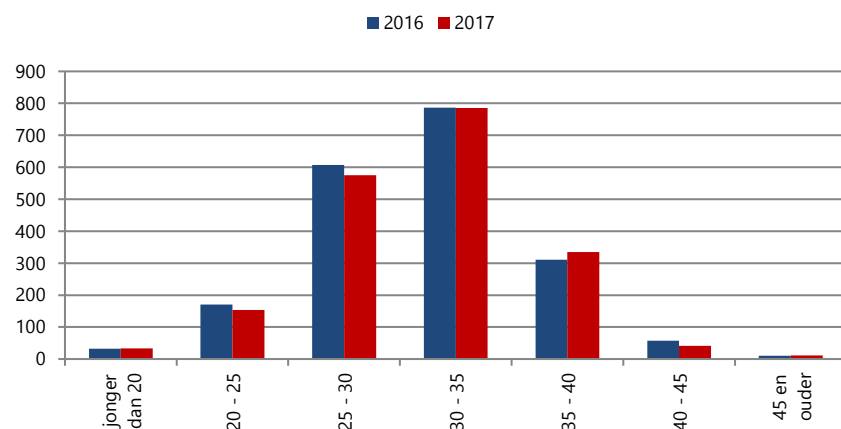
In 2017 zijn er 1.938 kinderen geboren in Groningen. Qua absolute aantallen loopt de wijk Oud-Noord voorop (220 geboortes), op de voet gevolgd door de wijk Helpman e.o. (200).

Uit de geboortecijfers (figuur 2) van 2017 blijkt dat het aantal geboorten bij vrouwen van 25 tot 30 jaar lager is dan een jaar eerder (-32). In de leeftijdsgroep 35 tot 40 jaar nam het aantal geboorten het sterkst toe (+24).

Van de kinderen die vorig jaar geboren werden, had ruim 60 procent een 30-plusser als moeder. Dit percentage schommelt het afgelopen decennium rond de zestig procent. In Groningen schommelt de gemiddelde leeftijd van de vrouw bij de geboorte van een kind de laatste jaren rond de 30,6 jaar.

Figuur 2 Geboorten naar leeftijd moeder in 2016 en 2017

Sterften

In 2016 zijn er 1.382 Groningers overleden. Ruim 80 procent van de overledenen was bij het overlijden ouder dan 65 jaar. 84 Jaar is de meest voorkomende sterfteleeftijd. De wijk Noordwest kende de meeste sterftegevallen (218) en het op één na grootste sterfteoverschot (het aantal sterfgevallen is hoger dan het aantal geboorten). De wijk Zuidwest kende in 2017 het grootste sterfteoverschot (103).

Bevolking naar leeftijd en geslacht

Aantal inwoners 'middenleeftijden' (35-50 jaar) het sterkst afgenomen

Figuur 3 laat de leeftijdsopbouw op 1 januari 2018 zien: het BRP van de gemeente Groningen laat zien dat bijna een op de vier inwoners tussen de 15 en 20 jaar is.

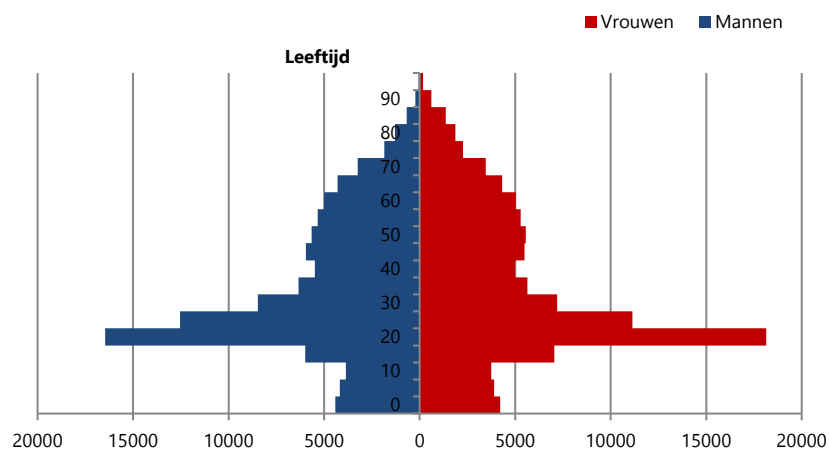
Tabel 1 biedt een overzicht van de Groningse bevolking naar leeftijd over de afgelopen decennia. We kunnen hier zien dat het aantal inwoners tussen de 20 en 35 jaar met bijna 12.600 is toegenomen. In de leeftijdscategorie 35 tot 50 jaar is het aantal inwoners echter gedaald met bijna 2.100. Het aantal 65-plussers is de afgelopen decennia met bijna 5.000 fors gestegen.

Tabel 1 Bevolking naar leeftijdsgroep op 1 januari (2008-2018)

Leeftijdsgroepen	0-20	20-35	35-50	50-65	65+	Totaal
2008	35.870	61.356	36.019	28.544	20.731	182.520
2009	36.196	62.258	35.749	29.194	20.882	184.279
2010	36.713	63.998	35.562	29.954	21.062	187.289
2011	37.015	65.637	35.457	30.504	21.348	189.961
2012	37.482	67.806	35.267	30.592	21.986	193.133
2013	37.808	69.142	35.049	30.755	22.629	195.383
2014	38.387	70.836	34.978	30.908	23.252	198.361
2015	38.576	71.974	34.732	31.219	23.769	200.270
2016	37.830	72.592	34.633	31.480	24.356	200.891
2017	37.454	73.243	34.220	31.643	25.004	201.564
2018	37.364	73.944	33.924	31.863	25.700	202.795
2008 t.o.v. 2018	1.494	12.588	-2.095	3.319	4.969	20.275

Op 1 januari 2018 zijn 73.944 inwoners van Groningen tussen de 20 en 35 jaar

Figuur 3 Leeftijdsopbouw gemeente Groningen in 2018

Leeftijdsopbouw per wijk

De wijk Meerdorpen telt zo'n 1.060 inwoners, met relatief meer 50-plussers (45 procent) dan gemiddeld in de gemeente Groningen (30 procent). In de wijk Centrum is het aandeel 20-35-jarigen het hoogst van de gehele stad: bijna twee op de drie bewoners behoort tot deze leeftijdscategorie. Vooral de wijken Oud-Noord, Oud-West en Oud-Zuid blijken zeer in trek bij de 20-tot en met 34-jarigen: de helft van de bewoners behoort tot deze leeftijdscategorie. De leeftijdsamenstelling van de bewoners uit de wijk Noordwest verschilt niet veel van de gemeente Groningen als geheel: 20 procent is tussen de 0 en 20 jaar of is ouder dan 65 jaar. Eén op de drie bewoners is tussen de 20 en 35 jaar.

Groene, grijze en demografische druk in Groningen

'Groene druk' is een maat voor het aandeel jongeren (0-19-jarigen) ten opzichte van de 'productieve bevolking' (20-65-jarigen). De grijze druk is een maat voor het aandeel ouderen (65+) ten opzichte van de 'productieve be-

volking'. De 'demografische druk' is de som van beide 'niet-productieve' groepen in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

De afgelopen tien jaar is de groene druk met 1,7 procentpunten gedaald naar 26,7 procent. De grijze druk is met 1,4 procentpunten gestegen naar 18,4. In 2018 zijn er op elke 65-plusser $2,67 + 1,84 = 4,5$ werkenden. De demografische druk is de afgelopen tien jaar vrijwel constant gebleven.

Migratiebewegingen

Van vertrek- naar vestigingsoverschotten

Verreweg de belangrijkste oorzaak van de oplopende bevolkingsgroei van het inwonertal van de gemeente Groningen ligt in de ontwikkeling van het migratiesaldo. Het beeld van Groningen als een gemeente met vestigingsoverschotten was in 2015 tijdelijk sterk veranderd. In 2016 kende Groningen namelijk voor het tweede jaar op rij een negatief migratiesaldo. In 2015 lag het migratiesaldo op -141 en in 2016 was het saldo van -32 minder negatief. In 2017 is het migratiesaldo wederom toegenomen tot ruim +695. Na een kleine terugval van het migratiesaldo in 2015 is deze in 2016 en 2017 dus steeds verder teruggeveerd.

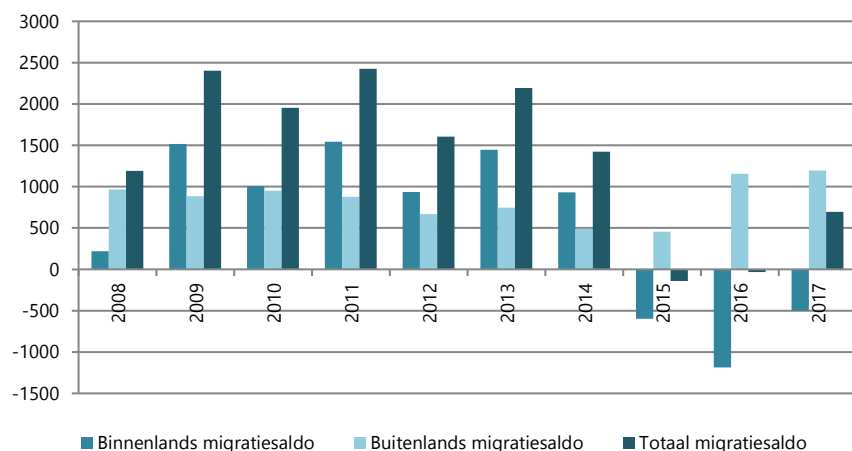
Omslag van het binnenlands migratiesaldo

Het binnenlandse migratiesaldo van de gemeente Groningen, berekend op basis van de verhuisbewegingen tussen alle gemeenten in ons land, is de laatste jaren negatief: -596 in 2015, -1.188 in 2016 en -500 in 2017 (zie figuur 4). Eind 2017 kende Groningen een nog oplopende vestigingsstroom: de binnenlandse vestiging ligt in 2017 op 15.395 personen. De omslag van een positief naar een negatief binnenlands migratiesaldo hangt vooral samen met een toegenomen binnenlands vertrek, tot zo'n 15.900 personen in 2017.

Buitenlands migratiesaldi afgelopen tien jaar positief

In Groningen is het aantal immigranten opgelopen van 4.047 in 2008 tot 6.454 in 2017. Het aantal emigranten daarentegen is in dezelfde periode opgelopen van 3.079 naar 5.258. In de afgelopen tien jaar komen er meer mensen vanuit het buitenland naar Groningen, terwijl er juist minder vertrekken. Het buitenlandse migratiesaldo is hierdoor in de afgelopen tien jaar positief tot bijna 1.200 in 2017 (zie figuur 4).

Figuur 4 Migratiesaldo binnen- en buitenlands, gemeente Groningen, 2008-2018

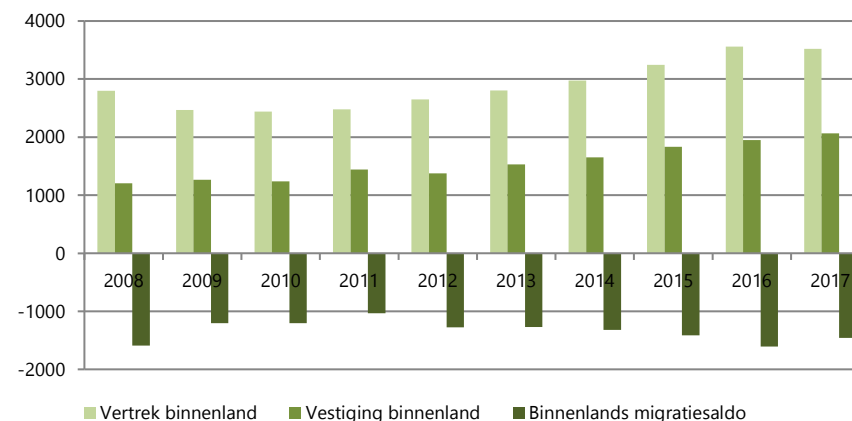

Migratiesaldo 25- tot en met 30-jarigen

De migratiepatronen zijn voor de leeftijdscategorie 25-30 jaar onderzocht, gebaseerd op de totale instroom en uitstroom. In de periode van 2008 tot 2018 kende Groningen een vertrekoverschot: er vertrokken meer mensen uit de gemeente dan er binnenkwamen. Vanaf 2011 daalde dit zogenaamde migratiesaldo naar negatievere waarden, als gevolg van een stijging van het

aantal vertrekkers, met een licht herstel in 2017 van 150 minder vertrekkers. Figuur 5 toont de migratiesaldi van de afgelopen tien jaar van deze leeftijdscategorie.

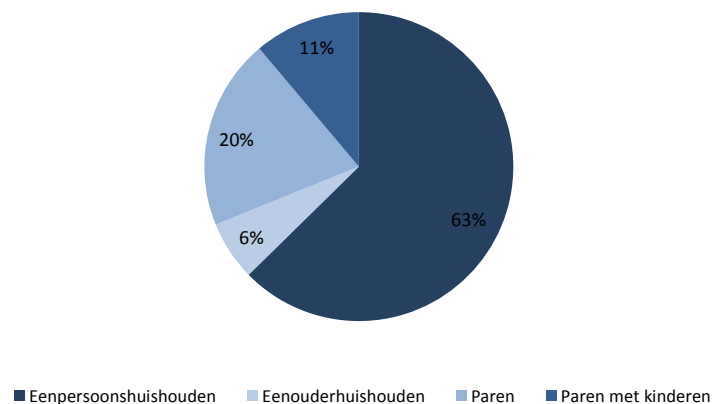
Figuur 5 Binnenlands migratiesaldo 25- tot en met 30-jarigen, 2008-2018

Huishoudens

Van de Groningse huishoudens is op 1 januari 2018 63 procent alleenstaand (bijna 78.020 huishoudens) en behoort bijna één op de vijf huishoudens tot de categorie paren (ruim 24.800 huishoudens), zie figuur 6. Begin 2018 wonen er in Groningen gemiddeld 1,63 personen per huishouden, zie tabel 2.

Figuur 6 Huishoudens naar type, 1 januari 2018

Toename bevolkingsomvang sterker dan groei aantal huishoudens

In het afgelopen decennium is het aantal huishoudens gegroeid van ongeveer 108.446 huishoudens in 2008 tot bijna 124.480 op 1 januari 2018. In 2017 nam de bevolking met 0,6 procent sneller toe dan het aantal huishoudens (0,3 procent). Een gedeeltelijke verklaring hiervoor kan zijn dat er sprake is van een lichte afname van het aantal eenpersoonshuishoudens (-71) en een toename van het aantal paren (+534).

Tabel 2 Bevolking, huishoudtype, gemiddelde huishoudgrootte, 2008 t/m 2018 (stand 1 januari)

	Bevolking	Huishoudens	Paren	Eenpersoonshuishouden	GHG
2008	182.520	108.446	22.781	65.453	1,68
2009	184.279	110.008	22.834	66.924	1,68
2010	187.289	112.193	23.136	68.543	1,67
2011	189.961	114.177	23.137	70.165	1,66
2012	193.133	116.688	23.322	72.293	1,66
2013	195.383	118.776	23.277	74.274	1,64
2014	198.361	121.396	23.583	76.464	1,63
2015	200.270	123.280	23.386	78.505	1,62
2016	200.891	123.987	23.791	78.811	1,62
2017	201.564	124.092	24.314	78.091	1,62
2018	202.795	124.480	24.848	78.020	1,63

GHG: Gemiddelde HuishoudGrootte

3. Bevolkingsprognose 2018 tot 2038

Veronderstellingen voor de bevolkingsprognose

De gemeente stelt in samenwerking met projectontwikkelaars, woningbouwcorporaties en andere bouwers een woningbouwprogramma vast voor de komende jaren. Het schatten van een woningbouwprogrammering is echter niet eenvoudig, omdat de vaak niet beïnvloedbare factoren (economische ontwikkelingen, individualisering, vergrijzing en gezinsverdunding) hierop, moeilijk te bepalen zijn. In de nieuwste bevolkingsprognose hebben we de ambities van The Next City doorvertaald. Dit impliceert ook een versnelling van de woningbouwproductie in bepaalde buurten.

De ontwikkeling van het aantal woningen oefent een sterke invloed uit op de (waarschijnlijke) toekomstige ontwikkeling van het inwonertal van de gemeente Groningen. In het prognosemodel nemen we dan ook aan dat hoe meer woningen gebouwd worden, des te meer ruimte er is voor bevolkingsgroei.

Naast veronderstellingen over het aantal woningen, hebben we veronderstellingen voor de toekomst opgesteld voor geboorte, sterfte, en buitenlandse- en binnenlandse migratie.

Bevolkingsontwikkeling; verschillende richtingen denkbaar

Bevolkingsontwikkelingen worden grotendeels bepaald door geboorte, sterfte, immigratie en emigratie. Geboorte- en sterfecijfers en interregionale en intergemeentelijke verhuisstromen zijn niet eenvoudig te voorspellen. Deze

hangen namelijk sterk samen met sociaal-culturele en economische ontwikkelingen. Bevolkingsprognoses zijn daarom met onzekerheden omgeven. Dit maakt voorspellen, vooral op een langere termijn, erg lastig. Zeker voor een stad als Groningen die met zijn grote studentenbevolking extra veel voor deze ontwikkelingen gevoelige dynamiek kent. Prognoses hebben daarom steeds meer het karakter van een vooruitberekening van de trends, zonder dat daarbij met zekerheid gesteld kan worden dat die ook de meest waarschijnlijke ontwikkeling aangeven. Er zijn ook andere richtingen denkbaar.

In deze paragraaf beschrijven we de uitkomsten van de bevolkingsprognose voor de periode van 2018 tot 2038.

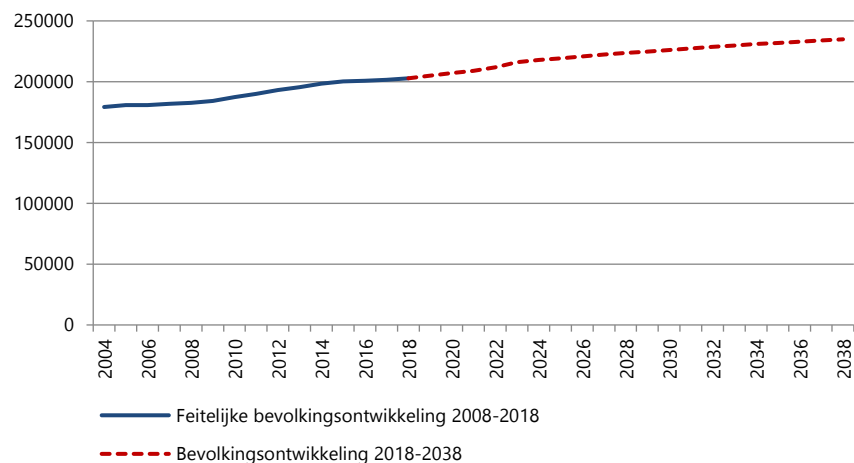
Bevolkingsprognose 2018-2038 op stadsniveau

Groei inwonertal gemeente Groningen na 2024 minder hard

Figuur 7 laat de Groningse bevolkingsontwikkeling tot 2038 zien. De bevolking zal naar verwachting doorgroeien van bijna 202.795 op 1 januari 2018 tot bijna 234.850 in 2038 (+ ruim 32.000).

Het inwonertal groeit in de periode 2018 tot 2023 jaarlijks met gemiddeld 1,3 procent. In de periode 2024 tot 2038 groeit het inwonertal jaarlijks minder hard (gemiddeld 0,6 procent). Dit kan wellicht samenhangen met de verwachte ontwikkelingen van het aantal woningen dat een sterke invloed uitoefenen op de waarschijnlijke ontwikkeling van het inwonertal.

Figuur 7 Bevolkingsontwikkeling gemeente Groningen, 2008-2038

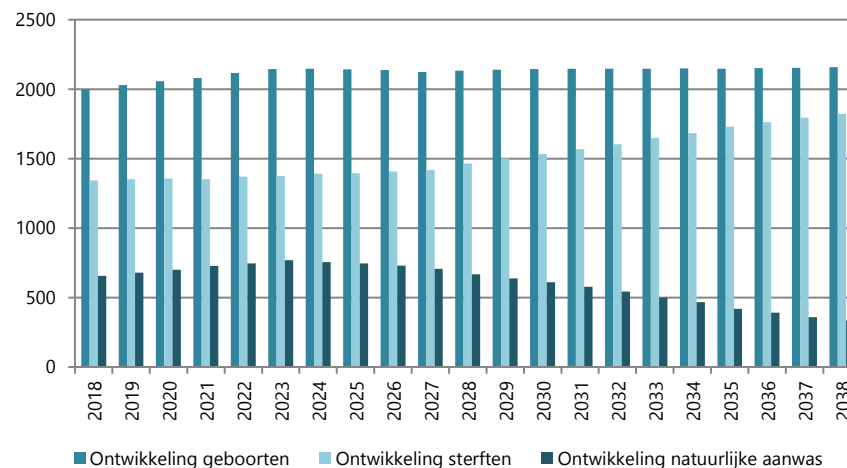
In de meest recente woningbouwplanning is namelijk de verwachting dat er in de periode 2022 tot en met 2037 jaarlijks drie keer minder woningen worden gerealiseerd dan in de periode 2018 tot en met 2021. Bij de bevolkingsprognose zijn we uitgegaan van de aanname ‘hoe meer woningen gebouwd worden, des te meer ruimte er is voor bevolkingsgroei’. Door deze aanname te hanteren zal het effect van de ontwikkeling van het aantal woningen op de bevolkingsontwikkeling na 2023 in relatieve zin afnemen en er sprake zijn van een minder harde groei van het inwonertal.

Jaarlijkse afname geboorteoverschot

Uit figuur 8 blijkt dat er in Groningen sprake zal zijn van een structureel geboorteoverschot (=natuurlijke aanwas). De hoogte van het geboorteoverschot neemt echter in de prognoseperiode jaar op jaar af. In de periode 2018-2038 zal naar verwachting het overschot van ruim 650 naar bijna 340 afnemen. We constateren dat de trend van de afgelopen vijf-zes jaar doorzet. In deze periode zijn er relatief meer mensen overleden dan er

kinderen werden geboren. Uit een sterfteprognose van OIS Groningen blijkt dat jaarlijks, als gevolg van de vergrijzing, er steeds meer mensen zullen sterven. De geboorte- en sterfteprognose tonen dat de toename in het aantal overledenen jaarlijks sterker zal zijn dan de toename in de geboorte, waardoor er sprake zal zijn van een dalende trend in het geboorteoverschot.

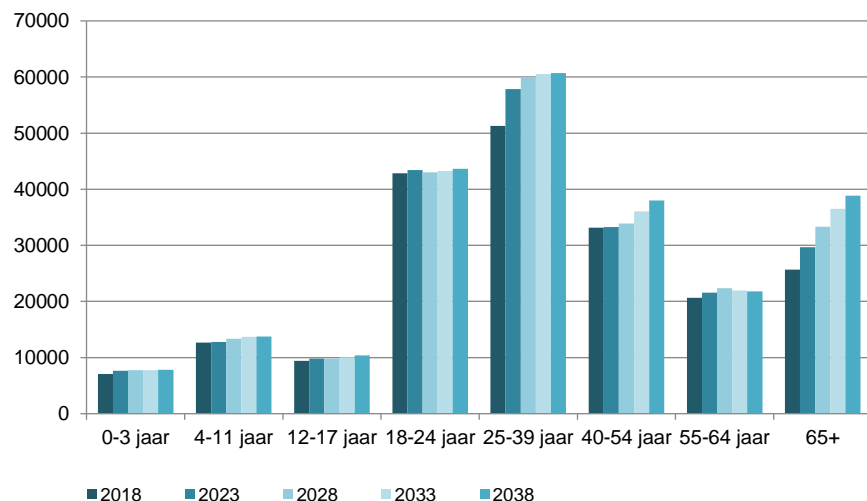
Figuur 8 Ontwikkeling geboorten, sterften, natuurlijke aanwas, gemeente Groningen, 2018-2038

Prognose naar leeftijdscategorie: de vergrijzing zet door

Figuur 9 laat zien dat het aantal 65-plussers in absolute aantallen het meeste zal toenemen. Tot 2038 zal hun aantal met ruim 13.100 toenemen (50 procent). In de leeftijdsgroep van 25 tot 39 jaar verwachten we een stijging van bijna 20 procent.

Figuur 9 Verandering bevolkingsomvang per leeftijdsgroep, 2018-2038

Migratieprognose

In de nieuwe prognose verwachten we ten opzichte van de vorige prognose (2017-2037) jaarlijks:

- een lager aantal vestigers en
- een lager aantal vertrekkers

Tot aan 2038 voorzien we een gemiddelde instroom van bijna 20.800 personen per jaar en een gemiddelde uitstroom van bijna 19.800 personen. Gemiddeld verwachten we dus een jaarlijks vestigingsoverschot van ongeveer 1000. De vestiging zal het hoogst zijn in de leeftijd van 17- tot en met 23 jaar, het vertrek zal het hoogst zijn in de leeftijdscategorie 21- tot en met 24-jarigen.

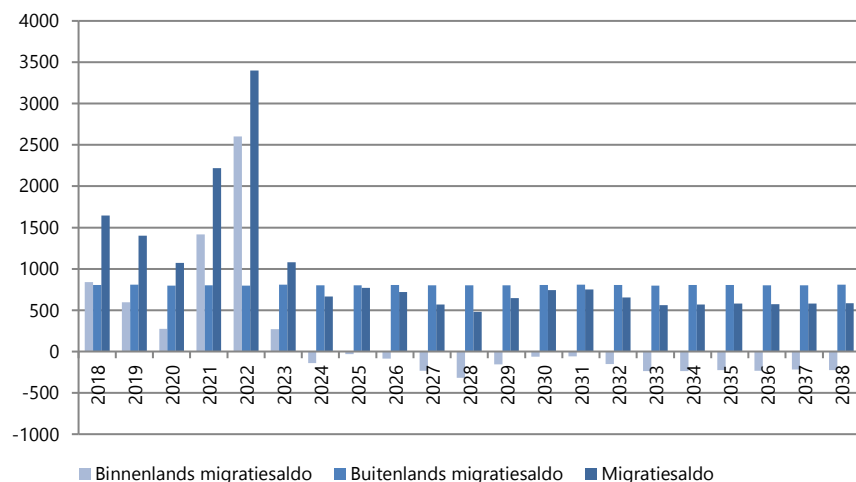
Ontwikkeling binnenlands migratiesaldo korte termijn: 2018 tot en met 2023

Uit figuur 10 blijkt verder dat voor de totale prognoseperiode voornamelijk een negatief binnenlands migratiesaldo wordt verondersteld. Opvallend is dat dit voor de periode 2018 tot en met 2023 niet geldt. De huidige woningbouwplanning in combinatie met de aanname voor de prognose 'hoe meer woningen gebouwd worden, des te meer ruimte er is voor bevolkingsgroei', bieden een plausibele verklaring voor de korte termijn ontwikkeling in de periode 2018 tot en met 2023.

Ontwikkeling buitenlands migratiesaldo 2018-2038

Het buitenlands migratiesaldo (het verschil tussen de buitenlandse vestiging en het buitenlands vertrek) is in 2017 en 2018 bijna twee keer hoger als het gemiddeld saldo in de periode 2011 tot en met 2015 (zie figuur 4, pagina 7). De voornaamste oorzaak is hoogstwaarschijnlijk de blijvende stijging van de instroom buitenlandse studenten. De verwachting is dat deze trend zich gaat doorzetten. In een artikel uit de Universiteitskrant Groningen (mei 2018) blijkt namelijk dat het aantal nieuwe studenten met ruim twintig procent zal groeien. De groeiverwachting is gebaseerd op het aantal vooraanmeldingen op 1 mei 2018. De kleinste toename is te zien bij Nederlandse eerstejaars: daarvan zijn er elf procent meer dan in 2017. De groep internationale studenten groeit echter veel harder. De Rijksuniversiteit Groningen krijgt bijna vijftig procent meer buitenlandse studenten uit Europa en ongeveer 31 procent meer studenten van buiten Europa. Vooral door deze stroom mensen wordt in de prognoseperiode een positief buitenlands migratiesaldo verwacht en stabiliseert rond de 800 personen per jaar (zie figuur 10).

Figuur 10 Binnenlands-, buitenlands- en totaal migratiesaldo, gemeente Groningen, 2018-2038

Bevolkingsprognose 2018-2038 op gebiedsniveau

Grootste toename bevolking in wijk Meerstad e.o.

Volgens de woningbouwprogrammering van de gemeente Groningen, zal er de komende twintig jaar weer meer worden bijgebouwd. De totale woningvoorraad groeit tot 2038 met bijna 21.600 (eenheid woningvoorraad: adresniveau). De toename in de woningvoorraad zal naar verwachting het grootst zijn in de wijk Meerstad e.o. (ruim 5.000). Buurt Meeroevers kent het grootste groeitempo in deze wijk. Motor achter deze groei is de forse woningbouwtaakstelling van de gemeente voor Meeroevers.

In de wijk Nieuw-West zal de toename in de woningvoorraad ook groot zijn: in de planning ligt dat er ruim 3.900 eenheden worden bijgebouwd. Zie tabel 3 voor meer cijfers en informatie.

Tabel 3 Toename woningvoorraad, bevolking (absoluut, relatief), wijk, 2018-2038

Toename in	Woningvoorraad	Bevolking (absoluut)	Dichtheid per wooneenheid
Meerstad e.o.	5.039	9.323	1,9
Nieuw-West	3.917	6.356	1,6
Hoogkerk e.o.	2.521	3.700	1,5
Zuidoost	2.157	3.380	1,6
Oosterparkwijk	1.414	2.381	1,7
Centrum	1.392	2.873	2,1
Oud-Noord	715	1.564	2,2
Oud-Zuid	693	1.361	2,0

Stadsdeel Centrum en Oude Wijken; meer inwoners per wooneenheid

In de stadsdelen Centrum en Oude Wijken is de inschatting voor de prognoseperiode (2018-2038) dat de dichtheid per wooneenheid het grootst is. Het lijkt er daarmee op dat de inwoning (en de gemiddelde huishoudensgrootte) hiermee zal toenemen. Zie tabel 4 voor meer cijfers en informatie.

Tabel 4 Toename woningvoorraad, bevolking (absoluut, relatief), stadsdeel, 2018-2038

Toename in	Woningvoorraad	Bevolking (absoluut)	Bevolkingsdichtheid ¹
Centrum	1.392	2.873	2,1
Oost	5.429	8.067	1,5
Oude Wijken	2.204	4.176	1,9
West	7.128	11.225	1,6
Zuid	3.414	5.720	1,7

¹ Aantal inwoners per toegevoegde wooneenheid

Wijk Meerstad e.o. populair bij gezinnen

De inschatting is dat de wijk Meerstad e.o. in 2038 populair zal zijn bij gezinnen (zie tabel 5): bijna één op de drie inwoners in de wijk Meerstad e.o. zal tussen de 30 en 50 jaar oud zijn en ongeveer één op de vier inwoners jonger dan 20 jaar.

De verwachting is dat het Centrum veel jongeren en jongvolwassenen zal blijven trekken: in 2038 zal ruim 55 procent van de inwoners daar tussen de 20 en 35 jaar oud zijn. In de wijken Oud-West en Oud-Zuid is de verwachting dat over twintig jaar ongeveer de helft van de inwoners tussen de 20 en 35 jaar zijn.

Vergrijzing op wijkniveau

De wijk Zuidwest zal in 2038 de meest vergrijsde wijk van Groningen zijn met een verwacht aandeel 65-plussers van ongeveer 30 procent. In de wijk Noorddijk e.o. is de verwachting dat bijna één op de vier inwoners ouder is dan 65 jaar. De vergrijzing zal ook de komende twintig jaar een relatief zwaar stempel drukken op de wijken Helpman e.o., Hoogkerk e.o., Nieuw-West, Noordwest en Zuidoost: ongeveer één op de vijf inwoners is dan 65 jaar of ouder.

In Tabel 5 leest u meer over de verwachte ontwikkeling van de bevolkingssamenstelling van de wijken in de gemeente Groningen.

Tabel 5 Bevolkingssamenstelling naar leeftijd, wijkniveau, 2038

Leeftijdsgroepen	0 t/m 19	20 t/m 34	35 t/m 49	50 t/m 64	65-plus
Centrum	11%	56%	11%	9%	13%
Helpman e.o.	17%	23%	21%	17%	22%
Hoogkerk e.o.	24%	23%	20%	17%	16%
Meerstad e.o.	25%	31%	22%	13%	8%
Nieuw-West	21%	24%	20%	17%	17%
Noorddijk e.o.	20%	19%	21%	18%	23%
Noordoost	19%	19%	19%	22%	21%
Noordwest	19%	28%	18%	15%	20%
Oosterparkwijk	14%	41%	18%	13%	13%
Oud-Noord	17%	44%	19%	11%	9%
Oud-West	14%	48%	14%	11%	13%
Oud-Zuid	13%	52%	13%	9%	13%
Zuidoost	16%	32%	18%	16%	18%
Zuidwest	15%	22%	18%	17%	28%
Stad	17%	36%	17%	14%	17%

Gemeentelijke prognoses in vergelijking

Woningbouwplanning en bevolkingsontwikkeling

Wat is de invloed van woningbouw op de Groningse bevolkingsontwikkeling? Om dit te laten zien, hebben we twee scenario's doorgerekend: een scenario zonder woningbouw en een scenario op basis van de huidige woningbouwplanning. Door het vergelijken van beide scenario's kan inzichtelijk gemaakt worden hoeveel inwoners de gemeente van buiten zou moeten aantrekken om de huidige woningbouwplannen te laten slagen.

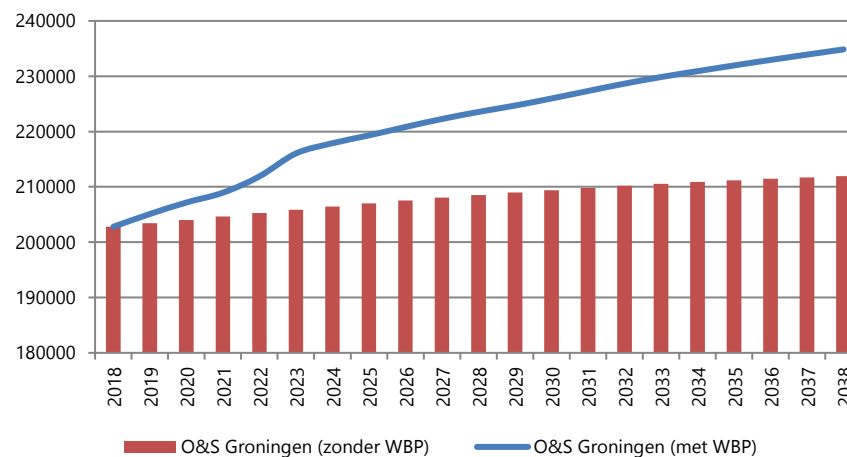
Scenario 1: zonder woningbouwplanning

Het eerste, denkbeeldig scenario laat zien wat er gebeurt met het inwoneraantal als er de komende jaren geen woonruimte wordt bijgebouwd. Bevolkingsaantallen kunnen zich dan alleen ontwikkelen door natuurlijke aanwas. Volgens dit scenario zal de bevolking van Groningen nog groeien tot ongeveer 212.000 inwoners in 2038, een toename van bijna 9.200 inwoners ten opzichte van 1 januari 2018 (figuur 11).

Scenario 2: met woningbouwplanning

In het tweede scenario gaan we uit van de huidige, door marktpartijen ontwikkelde plannen voor woningbouw. Het aantal geplande woningen (nieuwbouw) fluctueert jaarlijks sterk. Volgens dit scenario zal de Groningse bevolking de komende twintig jaar groeien tot bijna 235.000 (figuur 11).

Figuur 11 Bevolkingsontwikkeling 2018-2038, gemeente Groningen volgens twee scenario's

4. Huishoudenprognose 2018 tot 2038

De huishoudensprognose beschrijft de verwachte toekomstige ontwikkeling van de bevolking naar huishoudenspositie, en van huishoudens naar type en grootte. De huishoudensprognose die voor de gemeente Groningen is opgesteld hangt samen met de gemeentelijke bevolkingsprognose. In deze paragraaf beschrijven we de belangrijkste uitkomsten uit de nieuwe huishoudensprognose 2018-2038.

Toekomstige ontwikkeling naar meer en kleinere huishoudens

De verwachting is dat het aantal huishoudens tussen 2018 en 2038 met ongeveer 18.700 zal toenemen van 124.480 naar ruim 147.500 (figuur 12). Deze toename tot 2038 hangt voor een deel samen met de bevolkingsgroei, maar wordt grotendeels veroorzaakt door de alleenstaanden: ruim 60 procent van de totale toename in het aantal huishoudens is toe te schrijven aan de toename in het aantal eenpersoonshuishoudens.

Volgens het trendscenario zal het aantal huishoudens de komende twintig jaar blijven stijgen, zij het minder hard dan in de afgelopen tien jaar (figuur 13). Het aantal inwoners zal in dezelfde prognoseperiode toenemen met ruim 32.000, hetgeen een stijging betekent van zestien procent. De toename van het aantal huishoudens is met achttien procent twee procentpunten hoger dan de bevolkingsgroei. Dit houdt in dat het gemiddelde huishouden uit minder personen zal bestaan, een ontwikkeling die aangeduid wordt met huishoudverdunding.

Eenpersoonshuishoudens, eenouderhuishoudens en paren

Figuur 14 toont de verwachte ontwikkeling van het aantal huishoudens naar type. Het aantal eenpersoonshuishoudens zal een groei doormaken van de huidige 78.020 naar bijna 92.300 op 1 januari 2038 (+14.300). In 2018 was ruim zestig procent van de huishoudens een eenpersoonshuishouden. Vooruitkijkend in 2037 blijft dit aandeel onveranderd (63 procent).

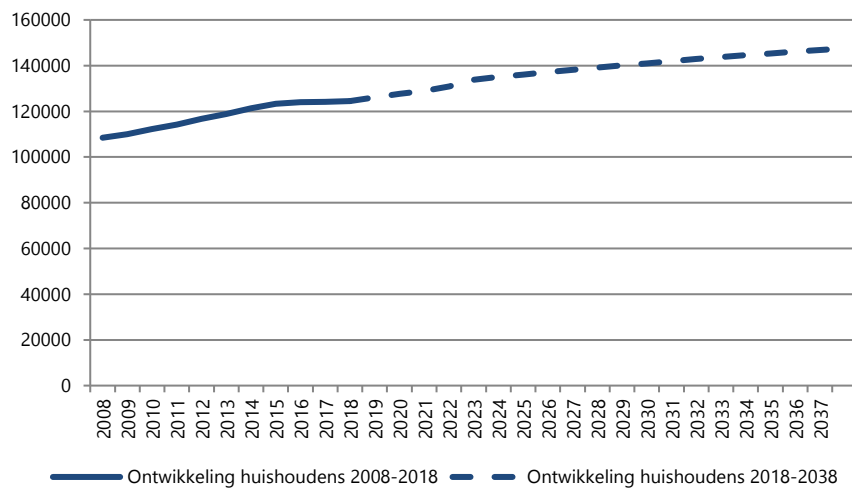
Het aantal huishoudens dat wordt gevormd door één ouder met minimaal één thuiswonend kind zal volgens de huidige prognose toenemen, van (bijna) 7.750 in 2018 tot ruim 10.300 in 2038. Het aandeel van de eenouderhuishoudens in het totaal stijgt met één procentpunt van 6 naar 7 procent.

In de prognoseperiode is de verwachting dat het aantal meerpersoonshuishoudens in vergelijking met de eenpersoonshuishoudens gering stijgt met ruim 8.750. Meerpersoonshuishoudens zullen vaker bestaan uit het huishoudtype 'paren': hun aantal groeit tot ongeveer 29.300 op 1 januari 2038.

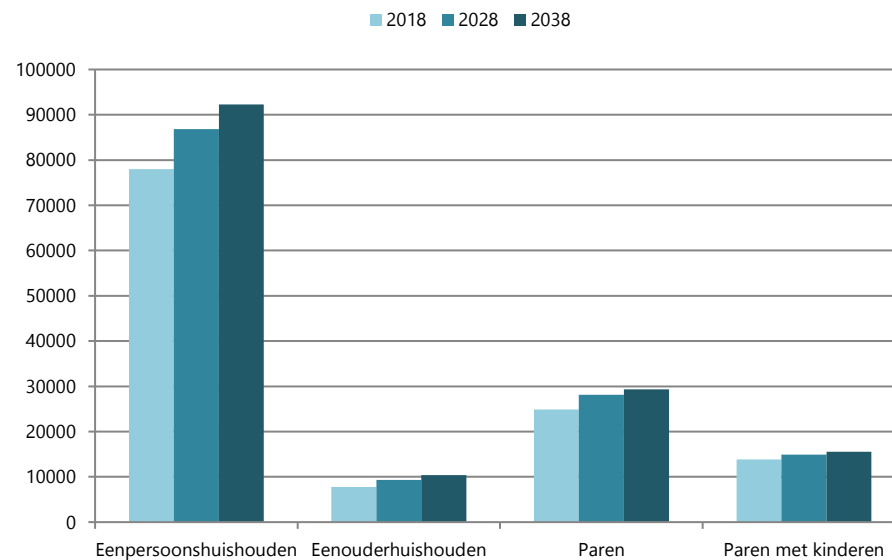
Huishoudensgrootte

Een huishouden bestond begin 2018 uit gemiddeld 1,63 personen. De komende twintig jaar zal de gemiddelde grootte afnemen tot 1,59 personen. Deze afname van de gemiddelde huishoudensgrootte komt door de naar verhouding sterkere toename van het aantal eenpersoonshuishoudens.

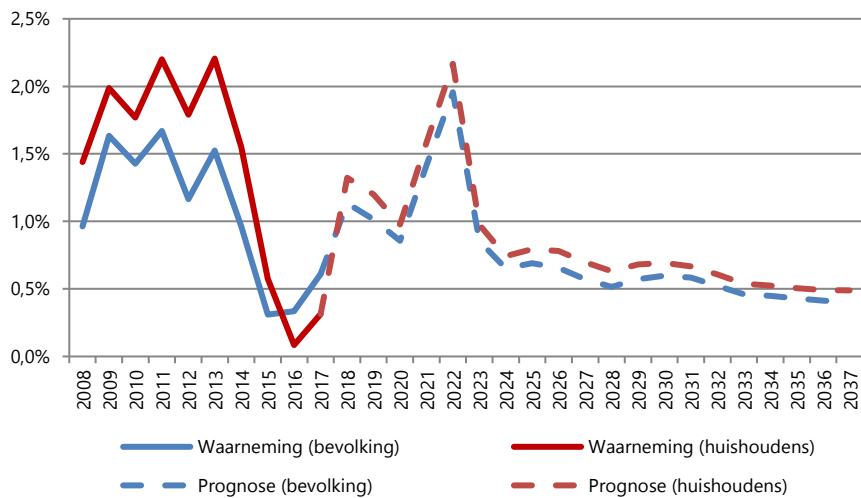
Figuur 12 Huishoudensontwikkeling gemeente Groningen, 2008-2038

Figuur 14 Aantal huishoudens naar type, 2018, 2028 en 2038

Figuur 13 Procentuele groei huishoudens en bevolking, gemeente Groningen, 2008-2038

Colofon

Demografische ontwikkelingen gemeente Groningen

2008 tot 2038

Auteur:

Narly Rambharos

Opdrachtgever:

Gemeente Groningen

Uitgave:

Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen

T (050) 367 56 30

E ois@groningen.nl

I www.oisgroningen.nl

 @basisvoorbeleid

BASIS VOOR BELEID

